

NHÂN DÂN LÀO COI CÁC BỘ CHIẾN SĨ TỈNH NGUYỆN VIỆT NAM

NHƯ NGƯỜI CON ƯU TÚ CỦA MÌNH

TS PHẤN KHẨM VI PHA VĂN*

Việc nhân dân Lào coi các bộ chiến sĩ tỉnh nguyện Việt Nam như người con ưu tú của mình giữ vị trí quan trọng trong mối quan hệ giữa hai nước Lào - Việt Nam. Đó là những chuyện không chỉ diễn ra trong quá khứ, mà còn là chuyện của thời hiện nay, có ý nghĩa sâu sắc mang tầm quốc gia và tầm quốc tế, bởi vì trong cuộc đấu tranh chống đế quốc xâm lược, nhân dân Việt Nam kề vai sát cánh cùng nhân dân Lào, giúp đỡ ủng hộ nhân dân Lào cho đến khi giành thắng lợi hoàn toàn ngày 2 - 12 - 1975, thành lập nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào. Lào có được độc lập chủ quyền, nhân dân Lào thực sự được làm chủ đất nước của chính mình, bọn đế quốc và tay sai của chúng hoàn toàn thất bại. Chính vì thế mà bọn chúng luôn luôn tìm mọi cách bịa đặt vu cáo rằng Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam xâm lược Lào v.v... Sự thật vẫn là sự thật, sự ủng hộ

Nhân dân Lào chào đón Quân tỉnh nguyện Việt Nam.

và giúp đỡ của Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam anh em đối với cách mạng Lào là chính trực trong sáng, là yếu tố quan trọng góp phần đánh thắng bọn đế quốc xâm lược.

Quan hệ giữa nhân dân Lào và các cán bộ chiến sĩ tỉnh nguyện Việt Nam, những người được Đảng - Nhà nước và nhân dân Việt Nam gửi sang làm việc tại đất nước Lào và được nhân dân Lào quý mến coi như người nhà, như người con ưu tú của mình.

Từ "con" được hình thành qua hai con đường: do quy luật tự nhiên có quan hệ ruột thịt, cha mẹ là người sinh thành. Ngoài ra từ

* Ủy viên Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, Bí thư - Tỉnh trưởng Hòa Phần

"con" còn được hình thành thông qua quan hệ xã hội được cả hai phía chấp nhận, phía cha mẹ và phía con. Quan hệ giữa cha mẹ và con cái trong trường hợp này không thuộc quan hệ ruột thịt mà là kết quả của sự chấp nhận trong quá trình giao lưu xã hội.

Từ "người con ưu tú" nghĩa là người con tốt của cha mẹ, được cha mẹ yêu thương quý mến, người con đó có thể giúp được gia đình - xã hội, là niềm hãnh diện của cha mẹ, của gia đình. Hễ nói đến quan hệ giữa nhân dân Lào và cán bộ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam là nói đến mối quan hệ cha mẹ và con cái, có thể kể ra mấy điểm chính sau đây:

Thứ nhất là, thực ra cán bộ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam không phải là con ruột thịt của nhân dân Lào, nghĩa là không phải con do quy luật tự nhiên sinh thành mà trở thành con thông qua quan hệ xã hội. Nếu nói cho thật sâu sắc hơn thì đó là người con có mối quan hệ chung một dòng máu chính trị.

Thứ hai là, cán bộ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam là những người để lại phía sau Tổ quốc yêu quý, xa cách gia đình để sang thực hiện nhiệm vụ của mình trên đất nước Lào trong một thời gian dài; họ coi nhân dân Lào như người cha người mẹ của mình, họ là những người đã hy sinh tất cả mọi thứ kể cả sinh mạng của mình vì sự nghiệp cách mạng của nhân dân Lào.

Thứ ba là, nhân dân Lào ghi nhận tinh thần hy sinh cao cả và công lao to lớn của cán bộ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam đối với cách mạng Lào và coi họ như người con ưu tú của mình.

Cán bộ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam sang thực hiện nhiệm vụ trên đất nước Lào là do yêu cầu khách quan của cách mạng hai nước Lào - Việt Nam. Năm 1893, thực dân

Pháp chiếm đóng Lào sau khi đã chiếm được Việt Nam và Campuchia, nhân dân Lào cũng như nhân dân Việt Nam có cùng một số phận, có một kẻ thù chung. Từ đó cuộc chiến đấu của nhân dân Lào - Việt Nam kẻ vai sát cánh, sống chết cùng nhau và có chung một lý tưởng: độc lập Tổ quốc và chủ nghĩa xã hội. Mối quan hệ giữa cách mạng Lào - Việt Nam dựa trên cơ sở mặt trận liên minh chiến lược có cùng một nguồn gốc đó là: dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Đông Dương. Về sau để đáp ứng sự trưởng thành và lớn mạnh của cách mạng Lào, Đảng nhân dân Lào (Đảng Nhân dân Cách mạng Lào) đã được thành lập để tiếp tục sự nghiệp cách mạng của Đảng Cộng sản Đông Dương. Xuất phát từ một cội nguồn, cho nên có thể nói mối quan hệ chung một dòng máu chính trị, là tài sản quý báu nhất của hai Đảng, hai Nhà nước và hai dân tộc, là một yếu tố quan trọng quyết định đến thắng lợi của cách mạng hai nước trong quá trình chiến đấu trường kỳ gian nan vất vả. Quan hệ giữa nhân dân Lào - những người được coi là cha mẹ và cán bộ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam - những người được coi là con, có thể gọi đó là quan hệ chung một dòng máu chính trị. Như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng chỉ rõ: "... chúng ta như con một nhà, một nhà cộng sản, một nhà cách mạng"¹.

Đảng Nhân dân Cách mạng Lào hoạt động trong điều kiện cách mạng còn non yếu, đội ngũ cán bộ còn thiếu thốn, kinh nghiệm về đấu tranh vũ trang còn hạn chế. Chính vì vậy sự hỗ trợ kịp thời về người, về vật chất của nhân dân Việt Nam đối với cách mạng Lào là cực kỳ cần thiết. Các cán bộ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam sang Lào chiến đấu cùng với các chiến sĩ Lào từ những ngày tháng đầu tiên do Đảng Cộng sản

Đông Dương phát động chiến dịch xây dựng cơ sở cách mạng Lào. Cuộc sống và sự nghiệp của các chiến sỹ tình nguyện Việt Nam đầy những khó khăn và vất vả. Họ phải xa quê hương, xa gia đình bà con họ hàng - những người thân quen sang sinh sống và làm việc tại một nơi rất xa xôi. Do vậy, các chiến sỹ tình nguyện Việt Nam coi nhân dân các bộ tộc Lào như người cha người mẹ và anh em của mình. Điều đó thể hiện rất rõ trong thư của Đại tướng Võ Nguyên Giáp gửi "Các chiến sỹ trong bộ đội Tây Tiến". Trong thư Đại tướng đã căn dặn các chiến sỹ tình nguyện Việt Nam từ hành vi cử chỉ đối với nhân dân các bộ tộc Lào phải chứng tỏ: "bao giờ cũng yêu thương nhau như anh em ruột thịt, từ những điều họ nghe thấy hàng ngày mà đưa họ đến chỗ giác ngộ"². Các cán bộ chiến sỹ tình nguyện Việt Nam sống cùng với nhân dân Lào vui buồn có nhau, làm tất cả mọi việc từ đấu tranh chống kẻ thù, giúp nhân dân sản xuất, làm nương làm ruộng, quét lau, dọn dẹp nhà cửa, lấy nước, giã gạo, kiếm củi, cắt tóc, tắm rửa cho trẻ con... Chiến sỹ tình nguyện Việt Nam đã làm tất cả mọi việc có thể và họ làm rất tốt như là con cháu trong gia đình làng xóm đi đến đâu cũng giành được sự tin cậy, tình yêu thương quý mến của nhân dân các bộ tộc Lào. Phong trào đấu tranh của nhân dân Lào ngày càng được mở rộng và phát triển, số lượng cán bộ chiến sỹ tình nguyện Việt Nam cũng tăng lên và được mở rộng ra nhiều lĩnh vực ngành nghề theo tình hình lúc ấy, sự nghiệp đấu tranh cách mạng của nhân dân Lào càng kéo dài bao nhiêu thì cuộc sống và sự nghiệp của các cán bộ chiến sỹ tình nguyện Việt Nam tại Lào càng kéo dài bấy nhiêu. Cuộc chiến đấu chống đế quốc cả kiểu cũ lẫn kiểu mới rất ác liệt với nhiều hy sinh mất mát. Có nhiều ngàn người thực hiện nhiệm vụ tại Lào từ 20 đến 30

năm hoặc dài hơn thế nữa, có rất nhiều người đã hy sinh tính mạng một cách anh dũng và đến tận bây giờ vẫn chưa tìm thấy hài cốt. Đồng chí Quang Dũng, chiến sỹ tình nguyện Tây tiến, đã viết trong bài thơ "Tây tiến" năm 1948:

*Sông Mã xa rồi Tây tiến ơi!
Nhớ về rừng núi, nhớ chơi vơi
Ai lên Tây tiến mùa xuân ấy,
Hồn về Sầm Nưa chẳng về xuôi.*

Tất cả đã nói lên cán bộ chiến sỹ tình nguyện Việt Nam đã hy sinh rất nhiều kể cả sinh mạng của mình vì cách mạng Lào, vì nhân dân Lào.

Nhân dân các bộ tộc Lào mãi mãi ghi nhớ công lao to lớn và tinh thần cao cả của cán bộ chiến sỹ tình nguyện Việt Nam. Để tưởng nhớ và biết ơn các chiến sỹ tình nguyện Việt Nam, nhân dân Lào ở nhiều tỉnh thành trên toàn quốc đã dựng Đài tưởng niệm các chiến sỹ vô danh như: ở Sầm Nưa (Hủa Phăn), Xiêng Khoảng và các tỉnh khác. Nhân dân tỉnh Hủa Phăn còn dựng đài tưởng niệm ở Mộc Châu, tỉnh Sơn La (Việt Nam) để tưởng nhớ đến quân đội tình nguyện Tây tiến khi tiến quân vào tỉnh Hủa Phăn giải phóng Sầm Nưa vào tháng 4 - 1953. Trên đài tưởng niệm có câu: "Nhân dân tỉnh Hủa Phăn mãi mãi quý mến chiến sỹ tình nguyện Tây tiến".

Tất cả đều cho thấy các cán bộ chiến sỹ tình nguyện Việt Nam đã sẵn sàng chịu đựng gian khổ, hy sinh ngay cả tính mạng của mình vì nền độc lập tự do cho đất nước và hạnh phúc cho nhân dân Lào. Họ xứng đáng là người con ưu tú của nhân dân Lào và nhân dân Lào luôn coi họ như những người con ưu tú của mình.

1. Biên bản Đại hội II của Đảng (1951), Tài liệu lưu trữ Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam

2. Dẫn theo tập ảnh Tây Tiến một thời, Hà Nội, 2-2007, tr.6.